

UOT: 004.056

<https://doi.org/10.30546/678209.2025.02.078>

RABİTƏ, İNFORMASIYA VƏ KOMMUNİKASIYA TEXNOLOGİYALARININ İNKİŞAFINA SOSIAL ASPEKTDƏN BAXIŞ

A.M.Vəliyeva, A.Ə.Aslanova

Azərbaycan Texnologiya Universiteti

ayselvaliyeva.1822@gmail.com, a.aslanova@atu.edu.az

Xülasə. Məqalədə İKT-nin ölkə iqtisadiyyatında rolu, *İnformasiya Cəmiyyətinə keçidin daha da sürətləndirilməsi, cəmiyyətin bütün sahələrinin elektronlaşdırılması işi təhlil edilmişdir.*

Açar sözlər: rabitə, informasiya, internet, poçt, telekommunikasiya, xidmət, cəmiyyət.

Giriş. Müasir dövrdə ölkə iqtisadiyyatının ən dinamik inkişaf edən infrastruktur sahələrindən biri olan rabitə sferası enerji, nəqliyyat, təhsil və səhiyyə ilə yanaşı, cəmiyyətin həyat fəaliyyətinin ilkin tələbatını təmin etməklə sosial, iqtisadi, xarici siyasət və digər dövlət funksiyalarının icrasına nail olmaq üçün mühüm rol oynayır.

Qloballaşan, daim yeniliyə doğru can atan müasir dünyanı bu gün ən müasir informasiya və kommunikasiya texnologiyaları (İKT) - internet, elektron poçt və qlobal rabitə imkanları olmadan təsəvvür etmək mümkün deyildir.

Yeni minillikdə bəşər sivilizasiyasını düşündürən ən aktual və təxirəsalınmaz məsələ - İKT sahəsində “inqilabi” dəyişikliklər yolu ilə əlçatmaz zirvələri fəth etmək, dövlətlər və xalqlararası zaman və məkan fərqlərini aradan qaldırmaqdır.

XXI əsrin-İnformasiya əsrinin dünya, zaman qarşısında müəyyən etdiyi qlobal çağırışlar nəzərə alınaraq, ölkəmizdə son iyirmi ildən çox bir müddətdə rabitə sektorunun inkişafı, İKT-nin imkanlarından istifadə etməklə əhəlinin sosial-iqtisadi şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində bir çox konseptual strategiyalar (“Azərbaycan Respublikasının inkişafı naminə informasiya və kommunikasiya texnologiyaları üzrə Milli Strategiya (2003-2012-ci illər)”, “Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya”, “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası) və çoxsaylı müvafiq dövlət proqramları qəbul edilmişdir. Qeyd olunan strategiyalar, dövlət proqramları və digər praktiki tədbirlər çərçivəsində İKT-nin imkanlarından istifadə etməklə ölkəmizdə sosialyönümlü sahələrin inkişaf etdirilməsi, əhəliyə sosial-məişət xidmətlərinin göstərilməsi, əhəlinin aztəminatlı təbəqələri üçün pulsuz informasiya xidməti imkanlarının yaradılması, səhiyyə sistemində informasiya və kommunikasiya texnologiyalarından istifadənin inkişaf etdirilməsi, əhəliyə məsafədən tibbi xidmətlərin (tele-tibb) göstərilməsi, əlillərin və fiziki imkanları məhdud olanların sosial-mədəni tələbatlarının ödənilməsi, əhəlinin məşğulluğunun təmin edilməsi, əhəli üçün məsafədən işləmək (tele-iş) imkanlarının yaradılması, yoxsulluğun və işsizliyin azaldılması istiqamətində Azərbaycan dövləti tərəfindən genişmiqyaslı işlər həyata keçirilir. Bütün qeyd olunanlar xidmət sahəsi olan rabitənin ölkə əhəlisinin sosial həyatında nə qədər vacib fəaliyyət sahəsi olduğunu bir daha təsdiq etmiş olur.

Materiallar və müzakirələr. Müstəqilliyin ilk illərində ümummilli lider Heydər Əliyev informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinə xüsusi diqqət yetirməyə imkan yaradır və bu sahədə inkişafa nail olmaq üçün daim səylər göstərirdi. 1993-cü ilin avqustunda Heydər Əliyev Azərbaycanla Amerika qitəsi arasında birbaşa rabitənin yaradılmasına imkan

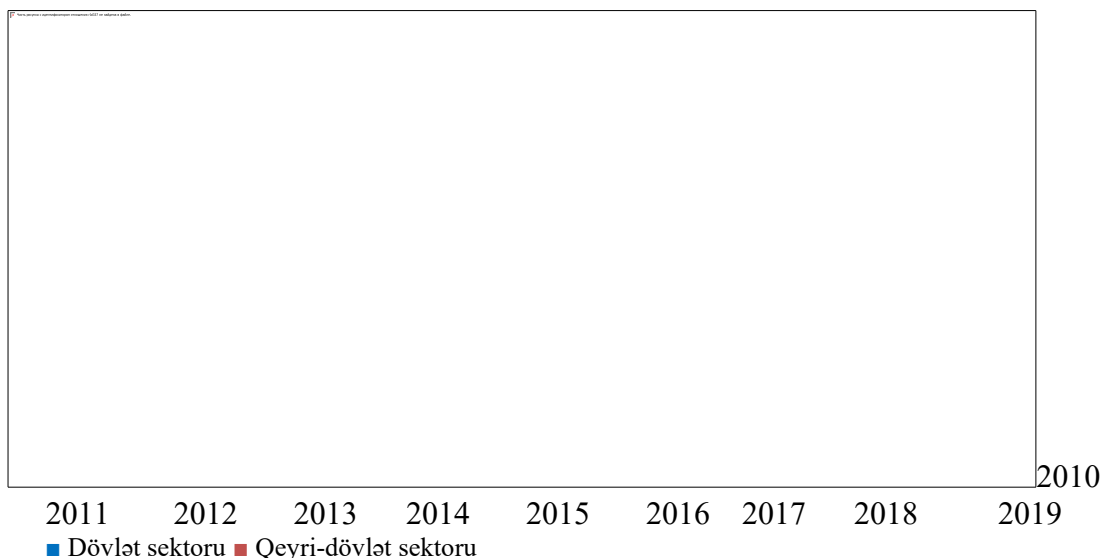
verən peyk-rabitə sisteminin açılışını həyata keçirmişdir. Onun bu diqqəti nəticəsində ölkə iqtisadiyyatında ilk xarici investisiyalar məhz telekommunikasiya sahəsinə qoyulmuşdur. 1994-cü ildə «Bakcell» və 1996-cı ildə «Azercell» birgə müəssisələri yaradılıb və Azərbaycanda mobil rabitənin inkişafının əsası qoyulub. 1996-cı ildə isə «AzEвроTel» və «Ultel» birgə müəssisələri lokal telekommunikasiya şəbəkəsi üzrə xidmət göstərməyə başlayıb. 1995-ci il dekabrın 9-da Bakı şəhərində Azərbaycanda ilk beynəlxalq telefon stansiyasının, habelə yenidən qurulmuş Şəhərlərarası Telefon Stansiyasının açılışı olmuşdur. Azərbaycanda yeni texnologiyaların tətbiqinə, telekommunikasiya infrastrukturunun modernləşdirilməsinə start verilmiş və ilk elektron ATS-lər qurulmuşdur. Bütün bunlar Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk illərində rabitənin inkişafına göstərdiyi diqqətin əyani nümunələridir. Onun 2003-cü ildə təsdiq etdiyi «Azərbaycan Respublikasının inkişafı naminə informasiya-kommunikasiya texnologiyaları üzrə Milli Strategiya (2003-2012-ci illər)» bu istiqamətin ölkəmiz üçün vacibliyini və əhəmiyyətini vurğulayan ilk rəsmi sənəd olub. Cənubi Qafqazda ilk olaraq qəbul edilmiş bu sənəd Azərbaycanın İKT sahəsinə diqqətini cəmiyyətimizə və bütün dünyaya bəyan edib.

Qlobal informasiya cəmiyyətinə keçid etmiş dünya ölkələri kimi, hazırkı dövrdə ölkəmizdə də rabitə sferasının əsasını informasiya kommunikasiya texnologiyaları, poçt və informasiya sektoru təşkil edir. Qeyd olunmalıdır ki, hazırkı dövrdə ölkə rabitəsi dedikdə birinci növbədə təsəvvürə İKT gəlir. İKT sahəsi isə öz növbəsində telekommunikasiya, proqram təminatı istehsalatı, qurğu-mexanizm və informasiya texnologiyaları (İT) xidməti seqmentlərindən ibarətdir. Sonuncu üç seqment isə bir qayda olaraq İT-bazar seqmentində birləşir.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində ölkədə rabitə və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sektoru dinamik inkişaf edir, İKT ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrinin sürətli artımına təkan verir və ölkənin hərtərəfli inkişafında onun xüsusi çəkisi ilə artır.

Tədqiqat metodu. «Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2005-2008-ci illər üçün Dövlət Proqramının (Elektron Azərbaycan)», «Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya», «Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış» İnkişaf Konsepsiyasının təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları İKT sektorunun inkişafına əvəzsiz töhfədir. Hazırda ictimai şüurda İKT-dən biznesdə, siyasətdə, idarəetmədə, səhiyyədə, mədəniyyətdə, elmdə, təhsildə, sənayedə və digər sahələrdə istifadə məsələlərinin aktuallığı və zəruriliyi tam qəbul olunmuşdur. İKT sektoru neftdən sonra ölkə iqtisadiyyatında ikinci prioritet sahə hesab olunur. Təsədüfi deyil ki, İKT-nin ölkə iqtisadiyyatı üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğunu Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bəyan etmişdir.

Ölkəmizdə son illər ərzində həyata keçirilən uğurlu iqtisadi siyasət və qeyri-neft sektorunun hərtərəfli inkişafına yönəldilən dövlət proqramları, islahatlar, dövlət dəstəyi və qayğısı qeyri-neft sektorunun aparıcı sahəsi olan informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sektorunun ölkə iqtisadiyyatının inkişafına öz töhfəsini verməsini təmin etmişdir. İKT bütün sektorlarda, təşkilatlarda əmək məhsuldarlığı, iqtisadi inkişaf və gəlirlərin artmasına kömək edir. Hazırda ölkəmizdə İKT, poçt və informasiya sektoru üzrə yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 2.6 % təşkil edir. Qeyd olunan xidmət sahəsindən əldə olunan gəlirlər isə ildən-ilə artmaqdadır. Gəlir artımı, xüsusilə qeyri-dövlət sektorunda daha yüksək olmuşdur. İllər üzrə bu artım tendensiyası aşağıdakı diaqramda əyani olaraq daha aydın görünür [2, səh. 156-157].

Şəkil 1. İnformasiya və rabitə xidmətlərindən əldə olunan gəlir, milyon manatla

Əldə olunmuş gəlirin sahələr üzrə bölgüsünə diqqət yetirsək, mənzərə bizə özəl sektourun daha yüksək xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.

İnformasiya və rabitə xidmətlərindən əldə olunan gəlirin quruluşu göstərir ki, 2019-cı ildə ən çox gəlir mobil telefon rabitəsi sahəsində, ən az gəlir isə nəşriyyat fəaliyyəti sahəsində olmuşdur.

Bu ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycanda mobil rabitə xidmətlərindən əldə olunan gəlirlərin həcmi 815,2 mln. manat təşkil edib.

Heftelik.az-ın Dövlət Statistika Komitəsinə istinadən verdiyi məlumata görə, hesabat dövründə ölkə üzrə mobil rabitə xidmətlərindən əldə olunan gəlirlərin həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,6% artıb.

Mobil rabitə sektorunun gəlirləri ümumi telekommunikasiya bazarının gəlirlərinin 41,5%-ni təşkil edib.

Bu ilin 11 ayı ərzində informasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən 1 964,2 mln. manatlıq xidmət göstərilib. Xidmətlərin 72,8%-i əhali tərəfindən istehlak olunub. Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərin dəyəri real ifadədə 15,9% artıb. Bu sahədə əldə olunan gəlirin 82,4%-i qeyri-dövlət sektorunun payına düşüb.

Ölkə üzrə İKT quruculuğu üçün zəruri olan insan kapitalının formalaşdırılması, peşəkar IT mütəxəssislərinin hazırlanması istiqamətində proqram xarakterli tədbirlər görülmüşdür. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 16 aprel tarixli, 2090 sayılı Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində istedadlı azərbaycanlı gənclərin dünyanın aparıcı universitetlərində İKT ixtisasları üzrə təhsil almalarına dəstək verilmişdir. Bundan başqa, 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə informasiya cəmiyyəti quruculuğu istiqaməti üzrə yüksək hazırlığa malik kadr potensialının formalaşdırılmasını təmin etmək məqsədilə İnformasiya Texnologiyaları Universiteti yaradılmışdır [3]. Ümumiyyətlə, Azərbaycan universitetlərində hər il İKT ixtisası üzrə 2000 mütəxəssis hazırlanır [5]. Eyni zamanda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 2 aprel tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya”nın əsas prinsip və istiqamətlərində informasiya cəmiyyəti quruculuğuna geniş kütlələrin cəlb olunması və maarifləndirilməsi, cəmiyyətin hər bir üzvünün

bu prosesdə fəal iştirakının təmin edilməsi üçün bu texnologiyalara dair bilik və məlumatların əhatəli şəkildə əhaliyə çatdırılması, təhsildə İKT-nin səmərəli istifadəsinin təşkili, yaşıdan, yaşadığı ərazidən asılı olmayaraq, cəmiyyətin bütün üzvlərinin İKT-nin yaratdığı imkanlardan istifadəsinə şəraitin yaradılması, məqsədli təlim proqramları vasitəsilə əhalinin İKT savadlılığının artırılması, vətəndaşların, xüsusilə də aztəminatlı sosial qrupların İKT-dən bəhrələnməsi üçün onlara müasir texnologiyalardan istifadə üzrə bilik və bacarıqların öyrədilməsi, ali təhsil və peşə-ixtisas müəssisələrində İKT üzrə ixtisasların, tədris planlarının, mütəxəssis hazırlığı proqramlarının mütəmadi olaraq aktuallaşdırılması və İKT sahəsinin tələblərinə uyğunlaşdırılması tövsiyə edilmişdir [1].

Yüksək informasiyaya əsaslanan müasir cəmiyyətdə şəxsiyyət hansı coğrafi məkanda yaşamasından asılı olmayaraq, internet vasitəsilə istənilən dövlətdən qısa müddət ərzində dolğun və səhih informasiya ala bilər. İnternet bu gün təkcə informasiya mübadiləsi məkanı deyil, həmçinin dövlət idarəçiliyi, təhsil, səhiyyə, biznes, bank işi və digər sahələri əhatə edən, yeni dəyərlər yaradan mühitdir. İnternet xidmətlərinin geniş tətbiqi və informasiya cəmiyyətinin quruculuğu prosesinin sürətləndirilməsi digər ölkələr kimi Azərbaycanda da strateji hədəflərdən biridir. Ölkə başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi: “İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı, bizim uğurlu gələcəyimizi müəyyən və təmin edəcəkdir. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsi həm bilik, zəka, intellekt, eyni zamanda biznes sahəsidir” [4].

2012-ci il 6-9 noyabr tarixlərində Bakıda BMT və RİTN-in birgə təşkilatçılığı ilə “VII İnternet İdarəçilik Forumu-2012”-nin keçirilməsi ən qlobal tədbirlərdən biri olmaqla ölkəmizin sosial infrastrukturunun modernləşdirilməsi üçün informasiya texnologiyalarının nə qədər vacib amil olduğunun bariz nümunəsidir. Qeyd olunan dövrdən indiyə qədər internet xidmətləri qiymətinin və sürətin əhali üçün daha sərfəli olması istiqamətində həyata keçirilmiş əməli tədbirlər ölkəmizdə internet istifadəçilərinin sayının artmasına və bu xidmətlərin coğrafi ərazi baxımından daha geniş yayılmasına şərait yaratmışdır. Aşağıdakı cədvəldəki statistik məlumatlar deyilənləri bir daha təsdiqləyir.

Ölkəmizdə əhalinin hər 100 nəfərinə düşən internet istifadəçilərinin sayı ilbəil artır. Bu göstərici 2012-ci ildə 70 istifadəçi təşkil etdiyi halda, 2016-cı ildə 78, 2019-cı ildə 80 olmuşdur [2, s.156-157].

Ölkəmizdə ən yeni texnologiya - 4G-nin tətbiqi, azərbaycandilli internet resurslarının zənginləşdirilməsi, internet-radio və internet-televiziya proqramları, elektron qəzet və jurnalların yayılması, sosial şəbəkələrin geniş yer alması və ölkə əhalisinin əksər hissəsinin internet istifadəçisinə çevrilməsi, ilk süni telekommunikasiya peykinin orbitə çıxarılması, İKT-dən istifadə etməklə sosial innovasiyaların həyata keçirilməsini təmin edən “ASAN xidmət” mərkəzlərinin yaradılması İC quruculuğu istiqamətində əldə olunan uğurlu nəticələndir [1].

2012-ci ildən fəaliyyətə başlamış “ASAN xidmət” mərkəzləri şəffaflığın artırılmasına, korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə, vətəndaşların əlavə xərclərinin və vaxt itkisinin azaldılmasına və elektron xidmətlərdən daha geniş istifadə olunmasına xidmət edir. Sahibkarlıq fəaliyyəti onlayn qeydiyyatla alınır, elektron vergi və gömrük bəyannamələri təqdim edilir, daşınmaz əmlakla bağlı sənədlərin, müxtəlif fəaliyyət növlərinə lisenziyaların, icazələrin verilməsi, pensiya və ünvanlı sosial yardımların təyinatı, telefon çəkilişi və internetə qoşulmaq üçün müraciətlərin və tələb olunan sənədlərin qəbulu elektron formada həyata keçirilir və bu say sürətlə artmaqdadır. Bu sahədə aparılan məqsədyönlü dövlət siyasəti ölkə başçısının 2013-cü ilin Azərbaycan Respublikasında “İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları ili” elan edilməsi ilə təsdiqlənmişdir.

Ölkənin informasiya texnologiyaları sahəsində beynəlxalq integrasiyasının sürətləndirilməsi, e-hökumət, e-ticarət və s. kimi yeni virtual imkanların yaradılması, eyni zamanda əhalinin kompüterləşmə səviyyəsinin artırılmasına xidmət edən “Xalq kompüteri” layihəsi informasiya cəmiyyətinə integrasiyanın vacib komponentlərindəndir.

Bu gün Azərbaycan hökumətinin təşəbbüsü və siyasi dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələr var ki, beynəlxalq tribunallarda böyük dəstək alır. “Trans-Avrasiya Super İnformasiya Magistralı” layihəsi (TASİM) beynəlxalq arenaya hesablanan global layihələrimizdən biridir. “TASİM” layihəsi İKT-nin çox yüksək inkişafına malik olan iki nəhəng regionu - Qərbi Avropanı və Sakit okean hövzəsində olan Şərqi Asiyayı birləşdirərək magistral üzərində yerləşən təxminən 20 ölkəni əhatə edəcəkdir [4].

Nəticə. Ölkə rabitəsinin infrastruktur quruluşunu, sahənin inkişaf xüsusiyyətlərini, İKT-nin ictimai həyata təsiri nəticəsində iqtisadiyyatın ənənəvi strukturunun və cəmiyyətdə sosial münasibətlərin əsaslı şəkildə dəyişdiyini, yeni İC-nin formalaşdığını nəzərdən keçirərkən belə bir yaqınlıq hasil olur ki, müasir dövrdə təhsil, səhiyyə, məşğulluq, işsizlik, miqrasiya və sair bu kimi sosialyönümlü problemlərin həllində İKT-nin rolu kifayət qədərdir. Hətta qeyd edilən sosial sahələrin fəaliyyətini və inkişafını müasir dövrdə İKT-siz təsəvvür etmək qeyri-mümkündür.

Müasir dünyanın inkişaf prinsiplərinin elektronlaşma və yüksək texnologiyalar üzərində qurulduğu, informasiya və kommunikasiyanın insan inkişafı və sosial rifahın özəyi olduğu bir zamanda təqdirəlayiq haldır ki, Azərbaycan dövləti və onun prezidenti tərəfindən müasir global çağırışlar vaxtında dəyərləndirilərək bu istiqamətdə zəruri tədbirlər görülmüşdür. Həyata keçirilmiş konseptual tədbirlər nəticəsində rabitə sistemi yenilənmiş, əhalinin internetə çıxışı təmin edilmiş, İKT-nin geniş tətbiqinə nail olunmuş, dövlət hakimiyyəti orqanlarının fəaliyyətində Elektron Hökumət idarəetmə sistemi qurulmuş, “Açıq Hökuməti”in təşviqi davam etdirilmiş, “ASAN xidmət” mərkəzləri yaradılmış, milli rəqəmsal televiziya və radio yayımı təşkil edilmiş, kosmik sənaye yaradılmış və informasiya təhlükəsizliyi üzrə təşkilati məsələlər həll edilərək İC-yə keçidin əsası qoyulmuşdur.

Əhalinin 85 faizdən çoxunun yaşadığı ərazilərin rəqəmli televiziya yayımı ilə əhatəsi, poçt şöbələri tərəfindən bank-maliyyə xidmətləri göstərilməsi, “elektron hökuməti”in formalaşdırılması ilə bağlı görülən işlər çərçivəsində “elektron imza”nın tətbiqi, “Elektron hökumət” portalının yaradılması, həmçinin “E-təhsil”, “E-səhiyyə”, “E-vergilər”, “E-gömrük”, “E-ədlilik” və s. layihələrin reallaşması İKT sahəsində inkişafa təkan verən mühüm nailiyyətlər olmuşdur. Bütün qeyd olunanlara rəğmən prioritet hesab olunacaq aşağıdakı təklifləri məqbul sayırıq.

Mövzunun aktuallığı. Müasir cəmiyyətdə insanların özlərinə münasib layiqli yer tuta bilməsi üçün ən vacib şərtlərdən biri onların yüksək informasiya mədəniyyətinə malik olmasıdır.

Tədqiqatın məqsədi. Strateji yol xəritələri və “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasının əsas məqsədlərindən biri olan İKT-dən istifadə etməklə gələcəkdə infokommunikasiyanın, informasiya məhsullarının və xidmətlərinin Ümumi Daxili Məhsulda (ÜDM) payının artırılması;

Tədqiqat obyekti. Yeni texniki vasitələr, informasiya resursları, televiziya və radio kanallarının, audio-video materialların, rəqəmli informasiya daşıyıcıları, kompüter və internetdə informasiya emal qurğuları.

Tədqiqat işinin yeniliyi. Elektron dövlət xidmətlərinin elektronlaşdırma faizinin artırılması və əhalinin 80-90 faizinin elektron xidmətlərə çıxış imkanının yaradılması.

Tədqiqat işinin tətbiqi əhəmiyyəti. Səhiyyə, ticarət və digər xidmət sahələrində internet və mobil proqramların yayılması üçün əlverişli şəraitin yaradılması.

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya. 2 aprel 2014-cü il.
2. “Azərbaycanda Telekommunikasiya və Poçt”. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin saytı: Statistik məcmuə, 2016.
3. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin saytı: (www.president.az)
4. Rabitə və Yüksək Texnologiyalarının saytı: mincom.gov.az/layiheler/reqemli-televiziya-yayimi/
5. www.ictnews.az
6. www.stat.gov.az
7. www.e-gov.az
8. “Statistika xəbərləri, № 4/2017” M. Tağıyev: Rabitə, informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının inkişafına sosial aspektdən baxış 33

УДК: 004.056

РАЗВИТИЕ СВЯЗИ И ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ СОЦИАЛЬНОГО АСПЕКТА

А.М.Валиева, А.А.Асланова

Азербайджанский Технологический Университет

ayselvaliyeva.1822@gmail.com, a.aslanova@atu.edu.az

Резюме. В статье анализируются роль ИКТ в экономике страны, ускорение перехода к Информационному обществу, электронизация всех секторов общества.

Ключевые слова: информационная культура, информационные технологии, информационные ресурсы, коммуникация.

UDC: 004.056

A LOOK AT THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATION, INFORMATIONAL AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES FROM THE STANDPOINT OF SOCIAL ASPECT

A.M.Valiyeva, A.A.Aslanova

Azerbaijan Technological University

ayselvaliyeva.1822@gmail.com, a.aslanova@atu.edu.az

Summary. The article analyzes the role of ICT in the country's economy, acceleration of the transition to IP, as well as electrification of all sectors of society.

Keywords: informational culture, information technologies, information resources, communication.

Redaksiyaya daxilolma: 03.02.2025

Çapa qəbul olunma: 30.05.2025

